

תְּמִימֵי דָּרֶךְ

ירבה לדבר ממעלת מdat התמיינות ומגנות הלייצנות,
אשר היא אביד-אבות הטעמה, והורשת כל חלקה טוביה
מנשות ישראל, וכל אלו שיצאו לתרבויות רעה, היה
רק עליידי מdat הלייצנות, שהחלו צען מכל דבר
שבקדשה, עד שבאי לכפירה גמורה, ורחמן לאצן.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנו והצפן
בוצינה קדישא עלאה, אדוננו, מורהנו ורבנו
רבי נחמן מבברסלב, זכותו יגן علينا
ועל-פי דברי תלמידו, מורהנו
הగאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל זו לא אנייס ליה
רבי נתן מבברסלב, זכותו יגן علينا
ומשלב בפסוקי תורה, נביים, כתובים ומאמרי
חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לרפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עה"ק ירושלים חובב"א

מזהרא"ש נ"י אמר, **שהיסוד בדרכי רבנו** ז"ל הוא תמיות,ומי שיותר תמים, הוא יותר מקבל מרבני ז"ל. ולכן רגיל מזהרא"ש נ"י לומר, **שאחיננו בני ישראל** מעדות המזרח, הם **שיכים יותר אל רבנו** ז"ל, כי בהם טבואה מדת התמיות. ולכן הם כלים טובים לקבל מרבני ז"ל יותר מכלם. ולכן צרייכים לך רב אותם דיקא אל דעת רבנו ז"ל, והם יצליחו מאד. ובפרט בעניין התבזבות, אי אפשר להגיע לזה אלא על-ידי מדת התמיות. כי עם חכמת אין יכולם להtbodyך אל הקדוש ברוך הוא.

(אמרי-מוחרא"ש, חלק ב', סימן תשסז)

קונטֿרָס

תְּמִימֵי דֶּרֶךְ

.א.

בָּנִי וּבָנוֹתִי הַיּוֹרְדִים ! עֲלֵיכֶם לְזֹכֶר, שָׁעַךְ הַיּוֹדֹות
זֹה תְּמִימֹות. רְבָנוֹ זֶ"ל אֹמֵר (לקוטי-מוֹנְרָז, חֲלֵק ב', סִימָן יב):
כַּשְׂאָדָם הוֹלֶךְ אַחֲרֵ שְׁבָלוֹ וְחַכְמָתוֹ, יוּכָל לְפָל בְּטֻעוֹתִים
וּבְמִכְשָׁולוֹת רַבִּים, וְלֹבוֹא לִידֵי רַעֲוֹת גְּדוֹלוֹת. וַיֵּשׁ
שְׁקָלְקָלוֹ הַרְבָּה, כְּגַ�ן הַרְשָׁעִים הַגְּדוֹלִים מִמֶּדֶן
הַמִּפְּרָסְמִים שַׁהְטָעוּ אֶת הָעוֹלָם, וַהֲכָל הָיָה רַק עַל-יְהִי
חַכְמָתָם וּשְׁכָלָם. וּעַכְרָה הַיּוֹדֹות הַוָּא רַק לִילָּךְ בְּתְּמִימֹות
וּבְפִשְׁיטוֹת בְּלִי שִׁוּם חַכְמֹות ; וּעַלְיוֹן הַסְּפָלָל בְּכָל דָּבָר
שְׁעוֹשָׂה, אִם יִשְׁשָׁם הַשָּׁם יַתְּבָרֵךְ — יַעֲשֵׂה, וְאִם לֹא
— לֹא, וְאוֹזֶן בְּאֶמֶת יַנְצַל מִכֶּל רַע ; כִּי בְּאֶמֶת אַנְחָנוּ
עֲדִים, כִּיצְדָּקָה הַעֲרָבָ-רְבָּב עֲקָרוֹ מַלְיוֹנִים נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
מִיּוֹדָותָם ? רַק עַל-יְהִי קַלְפָת הַלִּיצְנוֹת. כִּי אָחִינוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִעֲדוֹת הַמִּזְרָח, בְּלֹם תְּמִימִים עַם אַמְנוֹנָה חִזְקָה,
אַמְנוֹנָה מִשְׁרָשָׁת בָּהָם מִדּוֹר דּוֹר, וְלֹא יִכְלֹו לָהֶם בְּשִׁוּם

פניהם וואפן להפיל אותם, עד שבאנו אלו הראשים המשכילים האזרחים מרוסיה, ועשוי ליצנות מכל הידמות, וזה מה שהכיניס רעל בעדות המזהה, ובשאר נשות ישראל מאחינו בני ישראל האשכנזים, וכן העבירו אותם על דתם; כי קלפת הליצנות היא הקלהה החמורה ביותר. עד שאומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות, פרק ב'): קשה היא הליצנות, שתחלתה יסורים, וסופה כליה. אדם מתחיל להתלוין מדבר קטן, ואחר-כך קופץ לדבר גדול, וליותר גדול, עד שכופר בכלל, רחמנא לאצן. וזה באות כל הארץ שעם ישראל סובלים, רק על-ידי קלפת הליצנות; כי באהמת אי אפשר להתקרב להקדוש ברוך הוא רק על-ידי מדה התפימות, שאדם צריך לסלך דעתו וחכמו לגמרי, ויתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, לידע שהוא יתברך מלא כל עולם וסובב כל עולם, ובתוך כל עולם, אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וזה היה היסוד בקבלת התורה. רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מורין, חלק א', סימן קג), שבקבלת התורה כתוב (דברים לב, ו): "עם נבל ולא חכם", אומר על זה הfragments: עמא דקביילו אוריתא ולא חכימוי; עם ישראל קבלו את התורה ולא השפתם בחכחות. ולא כוארה — מה הקשר בין הfragments לפסוק? אלא, מסביר רבנו ז"ל, אשר אי אפשר היה להם לקבל את התורה, רק על-ידי שהשליכו את חכמתם המדמה,

כִּי בָשְׁעַת קְבָלָת הַתּוֹרָה הִיֵּן הַמּוֹן לִיצְנִים שֶׁעֲשָׂו
לִיצְנּוֹת. וְאֵם הִי עִם יִשְׂרָאֵל נְמֻשְׁכִּים אַחֲר הַלִּיצְנִים, לֹא
הִי מִקְבְּלִים אֶת הַתּוֹרָה. אֶלָּא עִם יִשְׂרָאֵל הָלַכוּ אַחֲר
מֹשֶׁה רַבְנָיו בַתְּמִימּוֹת וּבַפְּשִׁיטּוֹת, וְהַאֲמִינָה בְּכָל דָבָר
לִמְשָׁה רַבְנָיו, וּעַל-יְדֵיכֶם קְבָלוּ אֶת הַתּוֹרָה. וְלֹכֶן, בְּנֵי
וּבְנוֹתֵי הַיּוֹרְ�ִים! עַליכֶם לִזְכָּר שֶׁעָקֵר הַיְהוּדָה, זֶה
בַתְּמִימּוֹת וּבַפְּשִׁיטּוֹת בְּלִי שׁוֹם חִכּוֹת כָּל, לְהַתְּחִזְקָה
בְאַמְוֹנָה פְּשׁוֹטָה בַהֲקָדוֹש-בָרוּך-הִוא, לְדִבָר אֶל הַבּוֹרָא
יַתְּבִרְךָ שֶׁמוֹ בְשִׁיפָת הָאָמֵן, בַתְּמִימּוֹת וּבַפְּשִׁיטּוֹת גִּמְוֹרָה
פְאֵשֶׁר יַדְבֵר אִישׁ אֶל רַעַהוּ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו, וְאֵף
שְׁבַתְּחִלָּה בָא דָבָר זֶה לְאָדָם קָשָׁה מְאֹד, כִּי סֹוףׁ כָּל סָוףׁ
הָאָדָם מֶלֶא חַטָּאים וּעֲוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, שֶׁזֶה מַטְמַטָּם אֶת
לִבּוֹ, מַעֲקָם אֶת מַחְוֹ, מִבְלַבְלָל אֶת שְׁכָלוֹ, עַד שְׁקָשָׁה לוֹ
לְהַגִּיעַ לְאַמְוֹנָה בָרוּךְהִוא וּמְזַכְּבָתָה, כִּי אִם אָדָם הִיה מַאֲמִין
בַהֲקָדוֹש-בָרוּך-הִוא, שֶׁהִוא יַתְּבִרְךָ גִּמְצָא פָה עַמּוֹ
וְאֶצְלוֹ, הִיה נְגַאל מִכָּל צְרוֹתָיו. כַּמְאָמָר רַבְנָיו ז"ל
(לקוטי-מוֹהָר"ז, חֲלֵק א', סִיקָן ז'), שֶׁעָקֵר הַגְּלוּת רַק מִחְמָת
חַסְרוֹן אַמְוֹנָה. כִּי אִם מַאֲמִין שְׁהָשָׁם יַתְּבִרְךָ פָה אַתָּה,
אָזִי אֵין גָּלוּת, כִּי תִּמְדִיד יִכְׁלֶל לְדִבָר אַלְיוֹ יַתְּבִרְךָ. וּמְהִי
הַגְּלוּת? שְׁאַיִּגְנָה מַרְגִּישׁ שֶׁהִוא יַתְּבִרְךָ פָה, וְלֹכֶן סָובֵל
אֶת הַסְּבָל הַגָּדוֹל. וּמְהִיא בָא שְׁאָדָם יַכְפֵר בַמָּקוֹם בָרוּךְ
הִוא? רַק עַל-יְדֵי לִיצְנּוֹת. וְהַנָּה אָנוּ רֹאִים, שְׁאַבְינָה
הַרְאָשׁוֹן אֶבְרָהָם, מִסְרָן נְפָשׁוֹ וְגַלְהָ וּפְרָסָם לְכָל הַעוֹלָם

כלו את הקדוש ברוך הוא, עד שהוריד את השכינה בזה ה

- בזאת העולם, כמו אמר ר' זיל (סוטה י): הקRIA אברם שמו של הקדוש ברוך הוא בפה כל עוזר ושב, עד אברם אבינו אף אחד לא ידע מהקדוש ברוך הוא, אברם אבינו דבר עם כלם רק ממוני יתבה, גלה ופרש לכולם, שידעו שיש מנהיג לבירה, זה לא הפקר, הכל זה אלקיות, ואלקיות זה הכל, מה שאתם רואים, מה שאתם שומעים, ואת אשר אתם מרגישים, הכל זה רק הקדוש ברוך הוא. אף על פי כן אנו מוצאים, שכבר בדורו של אברם אבינו היו ליצנים, שליצני הדור אמרו, שמאביר מלך נתערכה שרה. תתארו לכם אילו בזינות ושביכות דמים היו לו, שהליצנים ה תלוצטו ממו, וכל אשר עשה, שחרר בארות וכו', אשר הם גלוים שגלה דרכיהם ונתיבות בגלוי אלקיות, באוי הפלישטים — מהם הליצנים, וכטו בארות אלה. ודבר זה נהג בכל דור ודור, שנגד הצדק האמת, המגלה את הקדוש ברוך הוא בכל העולם, שמחדר בעם ישראל שייהיו תמים, שישליךו שכלם, ולא ישתמש בו, אלא יתחזקו באמונה פשוטה, נגד זה קמים 'משכילים' ומנולים, ומתווצאים נגד כל הקדוש לעם ישראל, נגד חכמי ישראל האמתיים, נגד גאוני ארץ, נגדם עזדיים שועלים קטנים מחייבים כרמים. וכן אנו מוצאים אצל דוד המלך, ששחשדו באביגיל שמנבל

התקבָּרה, אֲשֶׁר כֹּה הִי לִיצְנֵי הַדָּוָר הַיּוֹ מַלִּיצִים וְאוֹמְרִים. מָה עֲשָׂה הַקְדוֹשִׁ־בָּרוֹךְ־הוּא? אָמַר לְמַלְאָךְ הַמִּמְנָה: לְךָ וְצֹור אֶזְתָּו בְּדָמוֹת אָבִיו, כִּי שְׁיעִידָה שֶׁמְאָבִיו נִתְעַבָּרָה. וְלֹכֶן נִקְרָא כָּלָאָב, כָּלָוּ כָּאָבִיו, שְׁהִיא הַזָּמָה לְדֹוד (עַזְנִין מִדְרָשׁ פְּנִיחָוּמָא תּוֹלְדוֹת, סִימָן ו'). וּבָבִן הַן אֲצַל אֲבָרְקָם אָבִינוּ וְהַן אֲצַל דֹוד הַמֶּלֶךְ כִּי לִיצְנֵים שְׁהַתְּלוֹצִצּוּ מֵהֶם וְחַשְׁדוּ בָּהֶם בִּמְהַ שְׁחַדָּה. וְכֵן בִּמְשָׁה רַבְּנוּ אָנָי מֻזְכָּאים, שֶׁאָמְרוּ לִיצְנֵי הַדָּוָר שְׁחוֹשְׁדִים בְּזֶה אָשֶׁת אִישׁ, עַד כִּי כֹּה גָּדוֹלָה חִצְפָּתָם וְכוֹן. וְזֹה מִכְנִיס בָּנוּ הַתְּמִזְקִית וְהַתְּעוֹרָות, שְׁנִזְבָּה לְהַחְזִיק בְּצִדְיקִי הַדָּוָר, בְּצִדְיקִי הָאָמָת, הַמְגָלִים וּמִפְרָסְמִים אֶת הַקְדוֹשִׁ־בָּרוֹךְ־הִיא, וְלֹבֶרֶת מִכֶּל הַעֲרָבָּרְבָּה הַרְשָׁעִים אֲרוֹרִים, הַמְחֻדְּרִים כְּפִירָה וְאֲפִיקּוֹרָסּוֹת בְּנִשְׁמֹות יִשְׂרָאֵל, וּעוֹזְקִים אֶתֵּם מִהְשָׁרֵשׁ. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנֹותֵי הַיּוֹקָרִים! עַלְיָנוּ לְהַתְּזִקּ בְּאַמִּינָה פְּשׁוֹטָה, וּנְשַׁתְּדַל לְהַחְזִיר עַטְרָה לִיְשָׁנה, לְרֹאֹת שְׁאֲצַל כָּל נִשְׁמֹות יִשְׂרָאֵל בְּכָל, וְאֲצַל אֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרָדִים בְּפֶרֶט, יִכְנִיסוּ בְּעַצְמָם אֶת הַיּוֹפִי וּבָחַן שֶׁל מִדְתַּת הַתְּמִימָות שְׁהִתָּה אֲצָלָם בִּמְשָׁךְ כֶּל הַדָּוָרות; כִּי אֶלָּו הַרְשָׁעִים שְׁהַכְנִיסוּ לִיצְנֵות, פָּוֹנְתָם הִתָּה לְעַקֵּר אֶת הָאָדָם מִמְּנָוִי יִתְבָּרֶךְ, וּמִזָּה סּוּבְלִים סְבִּל גָּדוֹל, כָּל אֶחָד מִדְבָּר — מַתִּי נִגְאָל? ! מַתִּי יְהִיא סָוף וְקַץ לְכָל הַצְּרוֹת וְהַיּוֹרִים? ! וְכֵל אֶחָד בָּא עִם הַמִּצְאֹת חֲדָשָׁות; זֹה אָוּמָר בָּכָה וְזֹה אָוּמָר בָּכָה, זֹה אָוּמָר בָּזְמָן

זה, וזה נותן זמן אחר, ובין כה רואים שהכל כלום, הכל שקר וכזב שמראים את הבריות, ואין יודעים מה ולמה סובלים את הסבל הנורא הזה, בשעה שחייבנו הקדושים מגלים לנו בפרוש (עבודה זהה יח): כל המתלוצץ — יסורים באים עליו; כל המתלוצץ — מזונותו מתמעטים; כל המתלוצץ — נופל בגיהנום; כל המתלוצץ — מביא כליה לעולים; מהין נובעות כל הארות? מחתמת שהחדרו ליצנות בין נשמות ישראל, שמתלוצצים מכל הקדוש לעם ישראל. ובשביל זה עוברים כל-כך הרבה יהודים ומרידות, עד שבניד-אדם אין יודעים מה היה הסוף והקץ לסבל הזה. אך כבר זה הירונו חכםינו הקדושים: לברכ מצל מני ליצנים, שעולויים לצדנו ברשות הטעמה. וכן אמרו (פסחים קיב), שרבנו הקדוש צוה את בניו: אל תדרור בשכנאי, משומך ליצני הוא ליה ומשכו לך בלייצנותא. שהזהיר את בניו שלא יגורו בעיר שכנאי המלאה ליצנים, העולויים להעבירם על העתם ועל דעתם קונים. ככל-כך ארכיכים להזהיר מהקלפה הזאת של ליצנות, שהיא ארס ורעיל בנהש מפש, שדי בכה שנותן נגיעה בלשונו על עור האדם, וכבר פתח לו חור קטן ודרפו מחדיר רעל וארס, לעמת חייה אחרית כשטורפת, אזי נותנת נשיכה בגופו וכו', אך נחש אינו עוזה כלום, רק מכיש את עור האדם, וזהו ממש דקה הדוקרת

ופותחת פתח צר, וכך מחדיר רעלן. לזו את אומרים חכמינו הקדושים (בבא קפא כג): ארס נחש בין שניו; כן הדבר – אלו הרשעים הארוורים, המשכילים, שהביאו את ההשכלה הארורה מרוסיה, מה עשו? החדרו ליצנות, רחמנא לישזון, להטלוזץ מהקדוש ברוך הוא ומהתורה ומהמצוות, מחייב ישראל האמתיים וכו', וכו', וכך, רחמנא לצלן, יצאו ממדת. לזו את, בני ובנותי היקרים! עליינו לשוב עתה בתשובה שלמה, ונשׂתדל בכל מיני אפניהם שבעוולם להחזיר עטרה לישנה, לקנות לעצמנו מדת התמיימות. ואל זה אי אפשר להגיע, אלא על-ידי שמתקרבים אל הצדיק האמת, שהוא מחדיר בנשומות ישראל אמונה פשוטה, שנאמין שהקדוש ברוך הוא נמצא פה אפנה, עצנו וआצלנו ומסתכל علينا, וחפץ שנאנחנו נדבר אליו. זהה היסוד באמונה – שאדם מדבר אליו יתברך. כי מאין אדם יודע שמאמין באמת בבראה יתברך שלו, ויש לו אמונה ברורה ומציאות, ואין לו שום ספקות בו יתברך? זה מתגלה רק על-ידי הדבר. אם אדם מתבודד מהקדוש ברוך הוא, וכל מה שאיריך מבקש מהשם יתברך, סימן שהאמונה אצלו מבורת ומציאות, ויודע שאין לו רק השם יתברך, אבל אם אין יכול לדבר אליו יתברך בשפת האם שלו, ולהתבודד לפניו, מלחמת שנדרמה לו, שאין צריים אותו מן השמים וכו', סימן שאצלו יש

סְפָקוֹת בָּאָמוֹנָה, וְאַמְנוֹתָו אֵינָה בְּרוּרָה וּזְכָה. לְזֹאת, רָאוּ
לִקְנוֹת לְעֵצֶםכֶם אֶת הַשְׁלָמוֹת, וְמַהִ ? מִדַּת הַתְּמִימוֹת.
וְחֲכָמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים אָמַרְים (דברים לב) : כָּל הַמַּתִּים עַצְמוֹ
— הַקָּדוֹש־בָּרוּך־הּוּא מַתִּים עַמּוֹ ; אִם אָדָם הַוְלָךְ
בַּתְּמִימוֹת, הַקָּדוֹש־בָּרוּך־הּוּא הַוְלָךְ גַם אֶתְּנָא בַּתְּמִימוֹת.
וְזֹהוּ סֹוד קִיּוֹם עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַתְּקִימֵי בִּמְשָׁךְ אֶלְפִּים
שָׁנּוֹת גָּלוּתָנוּ — רַק עַל־יִדְךָ שֶׁהִתְהַגֵּד לְהָם מִדַּת
הַתְּמִימוֹת, וְכָבְדוּ אֶת גָּדוֹלֵי הַדָּור, פָּלָמִידֵי חֲכָמִים,
צָדִיקִים קָדוֹשִׁים, הַמְגָלִים וּמִפְרָסְמִים אֶת הַקָּדוֹש־בָּרוּךְ־
הּוּא, שֶׁהַחֲדִירוּ בְּגַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שַׁתְּהִיה לְהָם רַק מִדַּת
הַתְּמִימוֹת, וְלֹא יִהְרָהוּ אַחֲרֵיו יִתְבָּרֵךְ. וְזֹהוּ מָה שֶׁבָּתוּב
(דברים יח, יג) : "פְּמִים תְּהִיה עַם הָנוּ"ה אַלְקִיךְ" ; אָמַר
רָשָׁ"י : הַתְּהַלֵּךְ עַמּוֹ בַּתְּמִימוֹת וְתִצְפֵּה לוֹ, וְלֹא תִּחְקַר
אַחֲרֵי עֲתִידוֹת, אֶלָּא כָּל אֲשֶׁר יָבֹא עַלְיךָ תִּקְבְּלֶנָה
בַּתְּמִימוֹת, וְאֵז תְּהִיה עַמּוֹ וְלַחֲלָקוּ. וְדָבָר זֶה עַלְינוּ
לְהַחֲדִיר בְּעַצְמָנוּ — לְהַחֲזִיר עַטְרָה לִישְׁנָה, לִקְנוֹת מִדַּת
הַתְּמִימוֹת וּהַפְּשִׁיטוֹת, לְהַרְבּוֹת בְּמִצּוֹת, בְּלֹמֶד הַתּוֹרָה
הַקָּדוֹשָׁה, לְהַרְבּוֹת בְּצְדָקָה וְחֶסֶד, לְהַרְבּוֹת בְּדִבּוֹרִים
לְדָבָר אֶל הַקָּדוֹש־בָּרוּך־הּוּא, וְעַל־יִדְךָזֶה נְזָכָה לְהַגִּיעַ
אֶל מִדַּת הַתְּמִימוֹת, שֶׁזֹּוּ הַשְׁלָמוֹת הַכִּי עַלְיוֹנָה שִׁיחָדִי
צָרִיךְ לְזֹכֹת אֵלֶיךָ. וְאֵז כִּשְׁזֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת
הַתְּמִימוֹת, נַתְּעַלֵּה בַּתְּכִלִּת הַעֲלִיה, וּנְפַתַּחַם לוֹ הַמְחִין,
וְזֹכָה שִׁמְאִיר עַלְיוֹ אָרוֹן יִתְבָּרֵךְ בְּהָאָרֶה נוֹרָאָה וּנְפַלָּאָה

עד מֵאָד, וְהוּא פַּמִּיד דָבָוק בְּחֵי הַחַיִים בְּאַין סֹף בְּרוּךְ הוּא, וְכֹבֵר נִסְתְּלָק מִמְנוּ חִיזּוּ דְהָאִי עַלְמָא לְגַמְרִי, כִּי אִינּוּ רֹאָה מְשׁוּם דָבָר רַק אֶת אֲמַתָּה מִצְיאוֹתָו יַתְּבִּרְךָ. אָבָל זָכְרוּ הַיְטָבָה, בְּנֵי וּבְנֹותֵי הַיְקָרִים! אֲשֶׁר אִי אָפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְמִדְרָגָה זוֹ, אֶלָּא כַּשְׁהוֹלְכִים בְּמִדְתַּת הַתְּמִימּוֹת וְהַפְּשִׁיטּוֹת, וּבּוֹרָחִים מִכֶּל מִינִי חִכּוֹת וּלְיִצְנּוֹת שֶׁל הַבָּל. וּזוֹ הִיאָתָה מִדְרָגָת כָּל הַצְדִיקִים הָאַמְתִיִים, שְׁחוּיו "תְּמִימִי הַרְךָ", וְהַלְכוּ רַק בְּמִדְתַּת הַתְּמִימּוֹת שָׂזוֹ הַשְׁלִמוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בְּסִפְרַת הַעֲמָר (וַיָּקֹרְאָ כג, טו): "שְׁבַע שְׁבָתוֹת תְּמִימּוֹת תְּהִינָה", וְהַכְונָה שְׁלִמוֹת תְּהִינָה; הָרִי שָׁלָךְ לְפָנֵיךְ, אֲשֶׁר 'שְׁלִמוֹת' נִקְרָאת תְּהִינָה; כִּי זֶה עֲקָר הַשְׁלִמוֹת — כַּשְּׁבָר יִשְׂרָאֵל מִשְׁלִיךְ אֶת חִכּוֹתָו וְשָׁכַלוּ הַמִּדְמָה, וַיַּדְעַ וְעַד, אֲשֶׁר אִינּוּ יוֹדָע, שָׁאוֹז דִיקָא גַתְעָלה בַתְכִילָת הַעֲלִיה, וַיָּאִיר בּוֹ גָלוֹי הָאַין סֹוף בְּרוּךְ הוּא יַתְּבִּרְךָ שָׁמוֹ וַיַּתְּעָלה; אֲשֶׁרְיִ מֵשָׁזֶכֶת לְהַגִּיעַ אֶל מִדְתַּת הַתְּמִימּוֹת, שָׂזה הַכְלִי לְהַגִּיעַ אֶל הַשְׁלִמוֹת, לְהִיוֹת בְּטַל וּמְבַטֵּל אֶל הָאַין סֹוף בְּרוּךְ הוּא, וַיָּאִיר בּוֹ עֲצָמוֹת אַלְקּוֹת, אֲשֶׁרְיִ לוֹ!

ב.

בְּנֵי וּבְנֹותֵי הַיְקָרִים! עַלְיכֶם לְדֹעַת, כִּי עֲקָר הַיְפִי שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל זוֹ מִדְתַּת הַתְּמִימּוֹת, שְׁהוֹלְכִים בְּדַרְךָ

היפותמיות. ורבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוֹנָר", חלק ב', סימן יב), כי עקר התרבות והשלמות היא רק לעבד את השם יתברך בתמיות גמורה בלי שום חכמויות, וככל שאדם מוכניס עצמו יותר יותר בתמיות, כן יותר להגיע לדרגה יותר עליונה; כי התמיות נקראת שלמות, כי זה עקר השלמות אצל האדם, שהוא איש תפמים. בשבייל זה כתוב אצל נח (בראשית ו): "איש צדיק תפמים היה", מה היתה תפמיותו? "את האלקים התהלך נח" (שם). שהליך תמיד עם הקדוש-ברוך-הוא; כשהאדם הולך בתמיות, הוא מרגיש שהקדוש-ברוך-הוא נמצא אליו,عمו ואצלו, אך ברגע שמנוכיס בעצמו חכמויות של הבעל, ליאצנות, אזי מתרחק ממנו יתרה. זאת ראיינו בכל הדורות, שאחינו בני ישראל מעדות המזורה, הצעינו במדת התמיות להפליא, פלאי פלאות, ועל כן גדולי מבחרי הפוסקים, גדולי מבחרי המקבלים היה דיוקן מעדות המזורה, כי אי אפשר להגיע אל שלמות הטוב, שלמות חכמת הקבלה, גלי אלקות, אלא על ידי תמיות, הינו שמשליך חכמתו ודעתו לגמרי וAINER יודע כלום. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוֹנָר", חלק א', סימן קכח), שאי אפשר לקבל מהצדיק האמת אלא על ידי שמשלים כים את הדעת והשכל לגמרי. כי אדם נולד עם חכמויות, והן עוקרות אותו מהעולם הזה והעולם הבא גם יחד. ומאו שחדרה ההשכלה הארץ בעם ישראל,

נעשה חרבון ביהדות, כי המשכלה הארוכה זה חכמתו, ללבשת בליונות, להתלוות מצל מקדוש לעם ישראל, ועל-ידי-זה מנתקים את נשמות ישראל מהקדוש-ברוך-הוא; כי באמת אם אדם הולך בתמימות ובפשיטות, איזי יודע, שאין לו בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא. זאת, בני ובנותי היכרים! אם אתם רוצים לחיות חיים טובים ונעים, עליכם להחריר בכם את מדת התמימות והפשיטות, לדעת שאין לכם אף אחד בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ועל יטעה אתכם זרכם לומר לכם, לאלו יש לכם איזה ידיד וחבר, איזה רע טוב, הכל נריק, כל אחד רק חושב מעצמו, אף אחד לא אכפת לו מהזולת, רק הקדוש-ברוך-הוא הוא שומע תפלה כל פה, וכשהאדם מתפלל אליו יתברך, ושותפך שיחו ותפלתו לפניו קונו, ואrik לידע, אשר הוא יתברך אב ברחמן ומקבל את תפלו.

כמאמרים ז"ל (מדרש פנחים, פרשת ויצא, סימן ד'): אמר הקדוש-ברוך-הוא לישראל: אל תטע אחר עבודה זרה, שאין בה ממש, שנאמר (תהלים קטו, ה): "עינים להם ולא יראו, אזנים להם ולא ישמעו, אף להם ולא יריחו, כmorphם יהיה עושיהם"; אבל הקדוש-ברוך-הוא — אדם מלחש בתוך לבו בתפלה, מיד הוא שומע, מנין? מחנה, שנאמר (שמואל-א, יג): "וחנה היא מדברת על לבה, וקולה לא ישמע". תכף-זמיר בשיהודי מכנים

תמיימי דרך

בדעתו, שאין לו אף אחד בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, איזי נגאל מכל צורתיו, ולא יכולים לעבד' עליו; כי כל זמן שאדם חושב שיש לו רע טוב, חבר וידיד נאמן, הוא חי באשליות, ופתאום יבוא יום שחברו יבעט בו ויזרקנו לכל הרוחות, או ידבר עליו כל דבר רע, ויהיה מאכזב וישבר לגמרי — כיצד יתכו שחה חבר הטוב ביותר שלו, שבטחתי בו, וחשבתי שהוא יעזר לי בעית צרה, והגה עבשו הוא צוחק עלי, אייננו רוצה להתייחס אליו? אשר זה מה שקדוד המלך אומר (תהלים מא, י): "גם איש שלומי אשר בטחתי בו, אוכל לחתמי, הגדיל עלי יעקב"; היה לי רע טוב, חבר מצין, ידיד נפש, איש שלום שבטחתי בו, נתתי לו אכל, אבל כשהייתי באקרה — עזבני.ומי נשאר עם האדם תמיד? רק הקדוש-ברוך-הוא. כשהאדם מכנס ידיעות אלו בתוצה לבו, כל מיון הולכים בצורה אחרית. בשביל זה אומרים חכמינו הקדושים (נדרים לב): כל המתמים עצמו, הקדוש-ברוך-הוא מתמים עמו. אם אדם הולך במדת התמימות, גם הקדוש-ברוך-הוא הולך עמו במדת התמימות, אבל תכף-ימיד כשהאדם הולך בליצנות, איזי, רחמנא לאצלו, נופל בנקבא דתהומה רבא, ונעקר מן העולם. וזה מה שאנו רואים, בעונותינו הרבה, שהערבים כל-כך מתפשתים בין נשמות ישראל, ומלחקים אותם מהקדוש-ברוך-הוא,

ברק על-ידי ליצנות, שעושים ליצנות, בכח, מהקדוש-ברוך-הוא עצמו, וכן עושים יצנות מכל הקדוש לעם ישראל, עושים יצנות מהתורה והמצוות ומהכמי ישראל האמתיים, גודלי פוסקי ומאורי התורה שבדורינו. וזאת צריכים לדעת ביותר אחינו בני ישראל מעדות המזקה, שתזכרו היטיב, שלא ירמו אתכם, כי הקדוש-ברוך-הוא חנן אתכם במדת התמיימות יותר מאחינו בני ישראל האשכנזים, בשwil זה הערב-רב לוחמים עצם עלייכם יותר מכלם, כי יודעים טמי שיש בו מדת התמיימות, בו שורה השכינה שהיא האמונה הקדושה. ומהה הערב-רב מפחדים מכך. כי אם האמונה חזקה בנסיבות ישראל, איןם יכולים להרע להם כלל וכלל. כי בשיש לאדם אמונה, איןנו מפחד מפני אחד, כי אמונה היא השכינה. וככל שאדם מפחד בעצמו מחת האמונה, ומאמין בהקדוש-ברוך-הוא בלי שום חכמאות כלל, על-ידי זה באות לו כל הברכות, בדכתיב (משל כי, כח): "איש אמונה רב ברכות". וכן אומר רבינו ז"ל (ספר המהות, אות אמונה, סימן יב): על-ידי אמונה נתברך; ככל שאדם יותר מתחזק באמונה, באלה לו ברכה. עד כדי כך, שנגלה לנו רבינו ז"ל (ספר המהות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי אמונה, הקדוש-ברוך-הוא יסלח לך על כל עונותיך. אדם שחייב, רחמנא לצלן, ועbar על מה שעבר, כיון שהrisk נתחזק במדת האמונה,

תמיימי דרך

הקדוש-ברוך-הוא סולח לו על כל עוננותיו. זאת בני ובנותי היקרים ! ראו לברך מכל מיני ליאנות, שהלצים מנגיסים בין נשות ישראל, ומחלוזצים מהמצוות הקדושות שאנו הבורא יתברך שמו : משפט, מטהרת המשפט, משרות, מציאות, מתפלין, מזקן ופאות, חורה להם מאי לעבריך כשרואים שאינם מצלחים לעקר את נשות ישראל מקונם. הפסמ"ך מ"מ שלח את שלוחינו, להעיר את נשות ישראל על דתם, אבל הקדוש-ברוך-הוא חמל علينا, שבכל דור ודור יש צדיקים, שאינם מפחדים מהפסמ"ך מ"מ, אלא לווחמים נגדו, ומגלים ומפרסים את האמונה הקדושה לעיני כל, שידעו שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את העולם, ודבר גדול ודבר קטן אינו געשה מעצמו, אלא בהשגת המazzil העליון. וחייבינו הקדושים אומרים (יומא לח) : אין אדם נוגע בפה שמוקן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפילו כולה נימא ; אין יכולם לקחת מאדם שום דבר בלי השגתו יתברך, כי הכל מאותו יתברך. עד כדי כך גדולת השגתו הפרטית, שאומרים חכמנו הקדושים (חולין ז) : אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה. אדם אינו מקבל מכה באצבעו הקטנה בלי שהקדוש-ברוך-הוא צוה מכם. זאת, בני ובנותי היקרים ! ראו להתעורר במדת התמיימות והפשיות,

וְתִכְנִיסוּ בָּכֶם אֲמוֹנָה פִּשׁוּטָה בַּהֲקָדוֹשֶׁ־בָּרוּךְ־הָוּא,
וְתִדְעֻוּ שֶׁהַקָּדוֹשֶׁ־בָּרוּךְ־הָוּא מְנַהֵּג אֶת הָעוֹלָם, וְכֹל מַה
שָׁאַתֶּם צָרִיכִים, תִּבְקַשׁוּ מִמֶּנּוּ יְתָבֵרָה. אֲבָל אֵין זֶה קָל
לַהֲגִיעַ, כִּי הַלְּילִיצָנוֹת כָּל־כֵּה נִכְנָסָה בְּאָדָם, עַד שְׁקָשָׁה לוּ
מֵאָדָם לְהֽוֹצִיאָה מִמֶּנּוּ. וּבְפִרְטָת אַחֲרִי שְׁנַחַטְפָּשָׁטוּ
בָּעוֹלָם הַעֲרָבִ־רַב, הַהֲשִׁכָּלה הַאֲרוֹרָה, שַׁבְּכָל יוֹם וַיּוֹם
יוֹצָאים כָּל מִינֵּי עֲתָונִים שֶׁל זָבֵל, שַׁבְּכָל מִגְּנוּל וַנְזָאָף יוֹרָק
מִפְיוֹ הַטְּמִיא לְכָלוֹה, קָוֵרִי הַעֲכֹבִישׁ לְתַפֵּס בָּהֶם מִחוֹת
קָטָנים כְּזֹבוּכִים, כִּי כָל מַה שִׁיּוֹרְקִים מִפְיָהֶם הַטְּמִיא,
לְבֶטֶסֶף זֶה נִכְתָּב בְּדַיוּ עַל נִיר, שֶׁזֶה כָּלֵל הַעֲתָונִים
הַמְּלָכָלִכִים שִׁיּוֹצָאים בְּכָל יוֹם עַל־יִדִי חֹלְגִּים, אֲשֶׁר
בָּהֶם מַתְלוֹצָצִים, כְּבִיכּוֹל, מַהֲקָדוֹשֶׁ־בָּרוּךְ־הָוּא בְּעַצְמוֹ,
מַתְלוֹצָצִים מִהַתּוֹרָה וּמִהַמָּזוֹת, מַתְלוֹצָצִים מִכָּל
הַקָּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וּמֵאָדָם קָשָׁה אַחֲרֵכֶת לְקַבֵּל
רוֹחַנִית חִיּוֹת אַלְקָוֹת; כִּי תִּכְפִּי־זֹמְדָר כְּשִׁנְכָנָסָה בְּאָדָם
לִיְצָנוֹת, מֵאָדָם קָשָׁה לוּ לְקַבֵּל הַשְׁגָׁות אַלְקָוֹת, כִּי זֶה
מִנְגָּד לִזֶּה. בַּעֲבוּר זֶה, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיּוֹרְדָה ! עַלְיכֶם
לִשְׁמַר עַצְמַכֶּם מִכָּל מִינֵּי לִיְצָנוֹת, וְלִבְרָחָה מִהַכְלִי שׁוֹפְכִין
הַנְּקָרָאים: כָּלֵי תִּקְשָׁרֶת, שְׁמַדְבָּרִים פָּתוּחָה כָּל הַיּוֹם וְכָל
הַלִּילָה נִגְדָּה נִגְדָּה הַקָּדוֹשֶׁ־בָּרוּךְ־הָוּא וְנִגְדָּה כָּל דָּבָר שְׁבָקְדָּשָׁה.
הַטוּ אַזְגִּיכֶם אֶל חַכְמִי יִשְׂרָאֵל הַמְגָלִים אֶמְתָת מִצְיאוֹתָו
יְתָבֵרָה, הַטוּ אַזְגִּיכֶם לְדִבְרֵי תּוֹרָה וִירָאת שָׁמִים, פְּמָה
זָמָן נָהִיא בָּזָה הָעוֹלָם, דָּוד הַמֶּלֶךְ אָוֹמֵר (תְּהִלִּים ז, י) : "יִמְיַ

שנوتינו בהם שבעים שנה", וכמה עברו לנו מהשבעים שנה? ומה נותר לנו? זאת, בני ובנותי היקרים! היסוד ביהדות זו מדת הtmpimot; כל שאדם מכניס עצמו במדת הtmpimot, כך נבנית אצלו השלומות. אבל אל תחשבו שקל להגיע אל מדת הtmpimot, כי כך אומרים חכמינו הקדושים (גדורים לב): בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לאברהם, 'התהלך לפני והיה tmpim' — אחיזתו רעה; הוא חשש מאי, כי בדורו של אברהם היו ליצני הדור רבים, עד שאמרו, שמאמילך נתעבורהשרה. תתראו לעצמכם, פה יש אברהם אבינו ש מגלה את הקדוש ברוך הוא בגלי כזה, כמו אמר ז"ל (סוטה י), שעוד שאברהם אבינו בא, לא הבירוי את הקדוש ברוך הוא, אלא הקRIA אברהם שמו של הקדוש ברוך הוא בפה כל עobar ושב; אברהם אבינו הרגיל שמו יתברך בפי הבריות, שכלים ידברו מה מקום ברוך הוא, אף על פי כן קמי עליו לייצנים, ועשו ממנו ליצנות, זו הייתה גדלו של אברהם, שלא פחד מألو הלייצנים, אלא המשיך לגנות ולפרנס את אמתה מציאותו יתברך בגלי רב מאי, וכך הקים את עם ישראל, אשר שרשרת הזהב נמשכת מאברהם אבינו עד היום זה. וכל מיוני כתות משות —צדוקים וביתוסים וכי' וכי', שרצו לעkor את נשות ישראל ממנו יתברך, מהתורה, מהמצוות, לא עליה בידם,

מִחְמָת שֶׁקְמֹו חַכְמִי יִשְׂרָאֵל בְּכָל דָּוֹר וְדָוֹר, וְהַמְשִׁיכוּ אֶת הַמִּסְרָת שֶׁקְבָּלָנוּ בַּהֲרֵר סִינֵּי (אבות א): מֵשָׁה קִבְּלَ תּוֹרָה מִסְנֵי, וִמְסָרָה לֵיהּוּשָׁע וֵיהּוּשָׁע לְזָקְנִים וּזָקְנִים לְגָבִיאִים וּגְבִיאִים מִסְרָוָה לְאָנָשִׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה, וּמְאָנָשִׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה בְּכָל דָּוֹר וְדָוֹר קְמֹו צָדִיקִים, חַכְמִים קָדוֹשִׁים, שְׁלוֹמָדִים עִם עַם יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה הַקָּדוֹשָׁה. אֲבָל הַסּוּמְמִים לֹא נָח כְּרָגָע, וּכְנֶגֶד כָּל צָדִיק וְצָדִיק, הוּא מַעֲמִיד אֶת הַשְּׁלִיחִים שֶׁלֽוּ, שְׁהָם מַתְלוֹצָצִים מִהַצְדִיקִים. לֹזָאת, בְּנֵי וּבְנֹתֵי הַיִקְרִים! אִם אַתֶּם רֹצִים לְחִיּוֹת חַיִים טוֹבִים וּנְעִימִים, חַיִים רַוְחָנִים, חַיִים שְׁתְּרַגִּישׁוּ אֶת הַקָּדוֹש-בָּרוּךְ-הָוּא עוֹד בָּזָה הַעוֹלָם, שְׁתְּרַגִּישׁוּ עַולְם הַבָּא בַּעֲוָלָם הַזָּה, רָאוּ לְהַטּוֹת אַזְנִיכֶם אֶל דְּבָרֵי חַכְמִים, שְׁמָגְלִים לְכָם אֶת הַקָּדוֹש-בָּרוּךְ-הָוּא, שְׁמַחְדִירִים בְּכָם, שְׁעַדְין יְשַׁלְּכָם תָּקוֹה, וּעְדִין יְכֻלִים לְחֻזָר בַּתְשׁוּבָה, רַק תָּבְרַחוּ מִפְלָאָה הַלִּיצָנִים, אֲשֶׁר סְכָנָה לְעַמְדָבְדִ' אִמוֹתֵיכֶם; כִּי מַי שְׁעֹוֹשָׁה לִיצָנּוֹת, הוּא מְגַבֵּר קְלָפּוֹת וּמְשִׁחִיתִים, לֹזָאת לֹא תִמְצָאוּ מִקּוֹם לְקַלְפּוֹת וּלְמְשִׁחִיתִים, אֶלָּא בְּכָל מִינֵי בְּתִי מֶרְוזָה, בְּכָל מִינֵי בְּתִי פָאָטָרָות וּכְוֹ', שֶׁם מִסְתּוּבָבִים הַשְׁדִים וְהַרְחֹחות, מַדּוּעַ? כִּי שֶׁם מִדְבָּרִים פָתָוח נֶגֶד הַקָּדוֹש-בָּרוּךְ-הָוּא וּכְנֶגֶד כָּל הַקָּדוֹש לְעַם יִשְׂרָאֵל. בְּשִׁבְיל זֶה דָוֹד הַמֶּלֶךְ מִתְחִיל אֶת סִפְר הַתְּהִלִּים: "אֲשֶׁרְיָה האיש אֲשֶׁר לֹא חָלַך בָּעֵצֶת רְשָׁעִים, וּבְדָרֶךְ חֲטָאים לֹא עַמְדָ,

תמיימי דרכך

ובמושב ליצים לא ישב, כי אם בתרורת הוי"ה חפצו" וגוי. ועל זה אנחנו צריכים לבקש את הקדוש-ברוך-הוא בכל יום, שלא תהיה לנו שום שכות אל ליצנים, שם שליחי הסמ"ד-ם"מ. וחייבינו הקדושים מספרים לנו (עבודה זורה ייח), שרבא אמר לרבען — תלמידיו, במתותא מניכו, אבקש אתכם שלא תחולצטו, שלא יבואו עלייכם יסורים; כי כל היסורים באים על האדם רק מחתמת שהבניש בעצמו את קלפת הליצנות. ואוי ואובי לדור שחקמים בו רמאים וצובעים המתחזים כרבנים, ובחשקתם עושים ליצנות מכל הקדוש לעם ישראל, בשקט ובחכמה גדולה הם מקלים נגד חכמי ישראל האמתיים, הדבקים בתורה ובמצוות. זאת, בני ובנותי היקרים! אם אתם רוצים ליצאת מכל הצרות והיסורים שעוברים עלייכם, אם אתם רוצים להרגיש עולם הבא בעולם זהה, הרגילו עצמכם במתה התמיינות והפשיות, וכל מה שאתם צריכים תבקשו ממנה יתברך, כי הוא שומע תפלה כל פה, ורק הוא אבינו, ורק הוא שומע בתפלותינו ובקשوتינו, ורק הוא יכול לעזרנו. וככל שאדם מבnis בעצמו ידיעות אלו, שאין לו בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, אין דבר כזה לבטח באדם, כי (תהלים ס, יג): "שוא תשועת אדם"; (שם קטו, יא): "וְאַנִּי אָמַרְתִּי בְּחִפּוֹזֵי כָּל הָאָדָם כַּזְבָּב"; ברגע שאדם מבnis בעצמו ידיעות אלו, אזי יודע, שאין לו

להיִכְן לברך רק אל הבודרָא יתברך שמו. אבל הפסמ"ד מ"ם עושה לייצנות כאלו הקדוש ברוך הוא בכוּס עליכם, ואינו רוץ אתכם, ונוקם בכם, חס ושלום, לזוֹאת, בני ובנותי היקרים! תדרשו لكم, שזה בעצמו לייצנות, כי הקדוש ברוך הוא אב הרוחמן, כמו שכתוב (תהלים קמה, ט): "טוב הויה לכל, ורוחמי על כל מעשיו", הקדוש ברוך הוא מרחם על כל אחד ואחד, עליו הראיה שנותן לנו חיית לחיות; כי מהיִכְן הפה שלנו ללבת, להתנווע, לראות, לדבר, לאכל, לנשם? הכל ממנה יתברך. הקדוש ברוך הוא אב הרוחמן, ורוץ רק את הטוב מאיתנו, וمبקש ומתחנן — באו חזרו בתשובה, ופתחו פיכם ותדברו אליו, וכל צרככם תבקשו מלפני. לזוֹאת, בני ובנותי היקרים! ראו להחדר בכם מעת הtmpimot והפשיטות, ולא תתנו, שהערב רב יכנסו בכם לייצנות, להתלוֹצֵץ מכל הקדרה, כי על-ידי זה אתם גורמים לעצמכם כל מיני צרות ויסורים. כי כל החראים שאדם חולה בהם, וכל חסרון הפרנסת, הכל בא רק מחתמת לייצנות, כמו אמרם ז"ל (עבודהerra Ich): כל המתלוֹצֵץ — יסורים באים עליו; כל המתלוֹצֵץ — מזונותיו מתחמיטים; כל המתלוֹצֵץ — נופל בגיהנום; شبחים חיים חיותו מסתובב בגיהנום, כי חיו מרים כלענה. לזוֹאת, בני ובנותי היקרים! הכנסו עצמכם את הקדוש ברוך הוא, ותדרשו لكم, שהוא יתברך

רנה

תמיימי דרכֶּה

מצפה שתהפחו פיכם ותדברו אליו, אבל לזה אי אפשר
להגיע, אלא על-ידי מדת התמיימות והפשיטות, כי עם
חכמויות אי אפשר לדבר אליו יתברך. אישרי אדם
המוחדר דברורים אלו בתוכו לבו, ואות טוב לו כל הימים,
ויהנה מזיו השכינה בעולם הזה ובעולם הבא!

תם ונשלם, שבך לאל בורא עולם!